

Regenwater infiltreren

Waarom regenwater infiltreren?

Het afkoppelen en laten infiltreren van regenwater vermijdt de overbelasting van het rioleringsstelsel maar is ook zeer belangrijk voor het evenwicht van de waterbalans. Het regenwater sijpelt de ondergrond in, waardoor uitdroging van het milieu wordt vermeden. Bovendien worden de grondwaterreserves, die goed zijn voor de helft van de drinkwaterproductie, aangevuld.

Kán ik infiltreren?

Of en welke vorm van infiltratie in jouw situatie aangewezen is, hangt vooral af van de doorlatendheid van de bodem. Zo is zandgrond een stuk doorlatender dan leem- of kleigrond.

Ook de hoeveelheid water die de bodem reeds bevat - de hoogte van de grondwaterafstand - speelt een rol. Waar de ondergrond al te verzadigd is, biedt infiltratie geen oplossing. In dat geval kan een groendak een alternatief zijn.

De ultieme infiltratietip? Waar het kan, de aanleg van verharde oppervlakken vermijden. Zo blijft de natuur intact én het is goed voor het watersysteem.

Hoe kan ik infiltreren?

Er bestaan verschillende methodes om regenwater te laten infiltreren - eenvoudig of meer ingrijpend. Je vindt hieronder de meest gebruikelijke op een rijtje:

Rechtstreekse infiltratie in de ondergrond

Een eenvoudige manier om regenwater rechtstreeks te laten infiltreren is **waterdoorlatende bedekking** voorzien voor je terras, oprit of tuinpad, zodat het regenwater ter plaatse de bodem kan insijpelen. Dit kan wel enkel indien bedekking en ondergrond genoeg doorlatend zijn en het grondwater voldoende diep zit, zodat het water daadwerkelijk kan infiltreren en geen overlast veroorzaakt.

Verschillende materialen zijn geschikt voor rechtstreekse infiltratie:

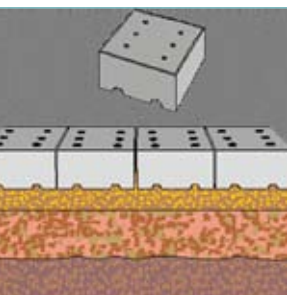
- Steenslagverharding van natuursteen of gewassen kiezels is eenvoudig en goedkoop in aanleg.
- Dolomietverharding bestaat uit een mengsel van dolomiet, cement, water en eventueel kalk. Net als steenslagverharding is het goedkoop en eenvoudig aan te leggen. Het bestaat in verschillende kleuren.
- Je kan ook bestrating van kasseien, betonstraatstenen of natuurstenen aanleggen, waartussen je brede voegen laat die je opvult met fijne kiezelstenen of grof zand. Houd er wel rekening mee dat de doorlatendheid vermindert naarmate er meer onkruid in de voegen groeit.
- Waterdoorlatende betonstraatstenen bevatten gaten en onderaan kanaaltjes, waardoor het regenwater de ondergrond kan insijpelen.
- Grasbetontegels hebben grote openingen waartussen gras kan groeien. Je ziet ze vaak op parkings.
- Polyethyleengrastegeles bestaan voor 95 % uit openingen, waardoor ze bij optimale begroeiing amper zichtbaar zijn.
- Ook houthaksel is waterdoorlatend. Het is ideaal om je tuinpad mee aan te leggen, al vergaat het wel na verloop van tijd en dient het daarom regelmatig aangevuld te worden

Onrechtstreekse infiltratie via een open voorziening

Ook het regenwater dat op verharde oppervlakken als dak, oprit en terras valt, kan je laten infiltreren, zij het onrechtstreeks, door het naar een waterdoorlatend oppervlak te laten afstromen. Heb je er plaats voor, dan is een infiltratiekom of een wadi de meest evidente oplossing. Houd er wel rekening mee dat deze voorzieningen op gezette tijden vochtig staan.

Infiltratiekom

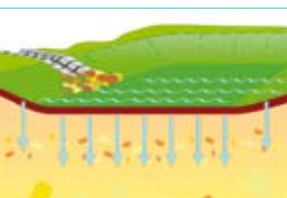
Een infiltratiekom is een verdieping, tot maximum 30 cm diep, waarvan het oppervlak bestaat uit een humusrijke laag, bedekt met gras. Voor een goede infiltratie moet de kom vrijgehouden worden van bladeren en dien je het gras regelmatig te maaien. De aanvoer van het regenwater gebeurt best bovengronds, via open goten, om verstoppingen te voorkomen. Wil je het toch ondergronds aanvoeren, dan voorzie je best een bladvang, een soort filter die bladeren en grof materiaal bovengronds tegenhoudt. Is de ondergrond niet voldoende doorlatend voor een infiltratiekom, maar zit de grondwaterafstand toch diep genoeg, dan biedt een wadi de oplossing.

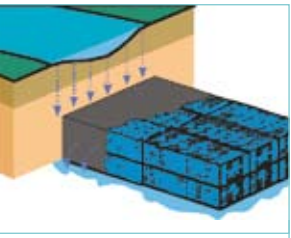
Waterdoorlatende betonstraatstenen.

Grasbetontegel.

Infiltratiekom.

Geprefabriceerd filterbed.

Wadi

Het ietwat bevreemdende woord 'wadi' komt uit het Arabisch. Het betekent eigenlijk 'droogvallende waterloop in de woestijn', maar in de infiltratiepraktijk verwijst het naar **een infiltratiekom met daarbij een ondergronds infiltratiebed** - ook soms een drainagekoffer genoemd. De met gras begroeide infiltratiekom buffert bovengronds het regenwater, het ondergronds aangelegde infiltratiebed dient om de minder doorlaatbare grondlaag te doorbreken of extra berging te bieden. Wil je de infiltratiecapaciteit van je wadi nog vergroten, dan leg je in het ondergrondse filterbed een drainageleiding. Je kan de drainageleiding zelf fabriceren of je kan kiezen voor een geprefabriceerd filterbed met extra grote poriën. Let er wel op dat je, om verzakkingen te vermijden, de drainageleiding in de buurt van bomen of onder je oprit plaatselijk vervangt door een ondoorlatende buis.

Onrechtstreekse infiltratie via een ondergrondse voorziening

Als je weinig plaats hebt, is ondergrondse infiltratie een alternatief, aangezien het bovengronds geen ruimte opeist. Het is wel een stuk ingewikkelder en duurder dan een bovengronds systeem en vraagt meer onderhoud.

Het regenwater wordt gebufferd en vervolgens in de ondergrond geïnfiltreerd via speciale buizen of systemen waarin infiltratievoorzieningen - bijvoorbeeld een **grindkoffer, infiltratieput of infiltratiebuis** - zijn aangebracht. Ondergrondse infiltratie is een delicate operatie en het gevaar voor verstoppingen is reëel.

Infiltreren: hoe klaar ik de klus?

Het is raadzaam je grondig te informeren alvorens je werken gaat uitvoeren. Er zijn immers tal van factoren waar je rekening mee dient te houden: doorlatendheid van de bodem, diepte van de grondwaterspiegel, nabijheid van gebouwen, extreme weersomstandigheden,... Deze factoren bepalen welk type infiltratievoorziening en welk buffervolume in jouw geval raadzaam zijn.

Een infiltratievoorziening mag in geen geval een manier zijn om je eigen te veel aan regenwater te draineren richting riool of richting bureu. Ook de kwaliteit van het water dat je infiltreert, bepaal je voor een stuk zelf. Zo zijn pesticiden een bron van vervuiling voor het grondwater. Onkruid kan je daarom beter zelf uittrekken of met behulp van biologisch afbreekbare producten verwijderen.

Een greep uit het informatieaanbod:

- **Waterwegwijzer** voor architecten. Een handleiding voor duurzaam watergebruik in en om de particuliere woning is - al laat de naam het niet vermoeden - ook voor de particulier een nuttige en toegankelijke informatiebron. Je kan deze gratis uitgave bestellen bij de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), A. Van de Maelestraat 96, 9320 Erembodegem. Contacteer het infoloket van de VMM: ☎ 053 72 64 45 of via e-mail: info@vmm.be. Achtergrondinformatie over het waterbeleid in Vlaanderen vind je op www.vmm.be.
- Het **waterloket** is het informatiepunt van de Vlaamse overheid over duurzaam omgaan met water. Surf naar www.waterloketvlaanderen.be. Je kan ook bellen naar 0800 99 004.
- Wens je meer informatie over de meest recente **wetgeving** omtrent het afkoppelen van regenwater? Op www.ruimtelijkeordening.be, rubriek 'De waterproblematiek', vind je: 'het besluit van de Vlaamse regering van 1 oktober 2004 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratie-voorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater'. Meer informatie omtrent deze stedenbouwkundige verordening vind je uiteraard ook bij je gemeente of bij de Afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen: 02 553 83 34.
- In de 'Toelichting' bij de nieuwe Code van goede praktijk voor het ontwerp van rioleringen is er een hoofdstuk specifiek over **bronmaatregelen**, zie www.mina.be/code_goede_praktijk.html.
- Wens je specifieke informatie over **duurzaam bouwen**? Bij het Vlaams instituut voor bio-ecologisch bouwen en wonen, zie www.vibe.be, vind je de nodige informatie.
- Voor architecten of aannemers verwijzen we je graag naar de telefoongidsen.

Subsidies

In heel wat **gemeenten en steden** kan je subsidies verkrijgen voor het installeren van infiltratievoorzieningen. Hiervoor contacteer je best even de milieudienst van je gemeente/stad.

Daarnaast is er ook nog een subsidie van het **Vlaams Gewest**. De aanvraag en de uitbetaling van deze subsidie verloopt ook via je gemeente/stad. Om in aanmerking te komen voor deze laatste subsidie, moet je infiltratievoorziening in overeenstemming zijn met de 'Code van goede praktijk voor hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen'. Je kan dit document aanvragen bij VMM.

Je kan ook korting krijgen op je waterfactuur als je een infiltratievoorziening installeert. Het gaat hier over de zogenaamde 'ecologische korting'. Contacteer AquaFoon: 078 35 35 99 voor de voorwaarden.